

1800

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

ΤΗΣ ΕΝ

ΧΑΛΚΗΔΟΝΙ ΕΜΠΟΡ. ΣΧΟΛΗΣ

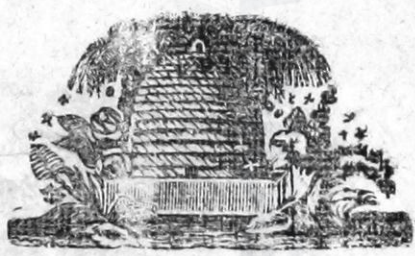
ΣΥΣΤΗΘΕΙΣΗΣ ΥΠΟ ΦΙΛΟΜΟΥΣΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΓΕΝΩΝ

ΕΜΠΟΡΩΝ,

Τῶν Κ. Κ' Ι. Τρανῶ καὶ Π. Τρανῶ, Ἐμπ. Χαδούμωγλου
Μ. Γκιώνη Γ. Πεπερίδου, Κωστῆ Κάλφα, Κωστάκη
Θωμαΐδου, καὶ διευθυνομένη

ὑπὸ Δ. ΠΕΤΑΛΛΙΔΟΥ.

Ἐν ἁ. Μαρτίου 1866.

ΕΝ ΧΑΛΚΗΔΟΝΙ,

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑΣ « Ο ΕΡΜΗΣ »

1866.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

ΤΗΣ ΕΝ

ΧΑΛΚΗΔΟΝΙ ΕΜΠΟΡ. ΣΧΟΛΗΣ

ΣΥΣΤΗΘΕΙΣΗΣ ΥΠΟ ΦΙΛΟΜΟΥΣΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΓΕΝΩΝ

ΕΜΠΟΡΩΝ,

Τῶν Κ. Κ. Ι. Τρανοῦ καὶ Π. Τρανοῦ, Ἐμμ. Χαδοῦμογλου
Μ. Γκιώνη Γ. Πεπερίδου, Κωστῆ Κάλφα, Κωστάκη
Θωμάϊδου, καὶ διευθυνομένη

ὑπὸ Δ. ΠΕΤΑΛΛΙΔΟΥ.

Τῆς ἀ. Μαρτίου 1866.

ΕΝ ΧΑΛΚΗΔΟΝΙ,

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑΣ « Ο ΒΡΗΣ »

1866.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

ΤΗΣ ΒΝ

ΧΑΛΚΗΔΟΝΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Σκοπὸς τῆς Σχολῆς.

ΠΡΟΕΙΣΑΓΩΓΗ.

Ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος γεννᾶται φύσει κοινωνικός, ὡς ἀποδείκνυται ἐμπειρικῶς καὶ ἐκ τῆς ἀσθενείας τῆς φύσεως αὐτοῦ καὶ ἐκ τῆς ἐπικρατείας τῶν περικυκλωσῶν αὐτὸν δυνάμεων τῆς φύσεως, ἔνεκα τούτου ἢ εἰσέλευσις τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν κοινωνίαν δὲν εἶναι πάντῃ ἀυθαίρετος, στηριζομένη ἐπὶ συνθήκης ἀπολύτως ἐλευθέρως, ἀλλ' ἀπαιτεῖται ὁμοίως ὑπὸ τοῦ λογικοῦ ἔνεκα τοῦ ὑψίστου σκοποῦ τῆς κοινωνίας, ὅστις ἄλλως δὲν ἐπιτυγχάνεται. Εἰσερχόμενος λοιπὸν ἕκαστος νέος εἰς τινὰ ὠρισμένην κοινωνίαν ἀναδέχεται τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ πληρῇ εὐσυνειδότης πάντα τὰ πρὸς αὐτὴν καθήκοντα, ἀλλ' ἀποκτᾷ ἄφ' ἑτέρου καὶ πάντα τὰ δικαιώματα καὶ ὠφελήματα τῶν μελῶν αὐτῆς.

Ἐξάγονται δὲ τὰ γενικὰ τοῦ πολίτου καθήκοντα ἐξ αὐτοῦ τοῦ λογικοῦ τῆς πολιτείας σκοποῦ, ὅστις εἶναι διττός, ὁ μὲν ἄμεσος καὶ σχετικός, ὀριζόμενος ὑπὸ τῶν φυσικῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ συνιστάμενος εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ζωῆς ἐκάστου καὶ τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων μέσων· ὁ δὲ, τελικός καὶ ἀπόλυτος, συνιστάμενος εἰς τὴν πνευματικὴν καλλιέργησιν καὶ ἠθικὴν τελειοποίησιν τοῦ ἀνθρώπου· οἱ δὗο οὗτοι σκοποὶ συναρτῶνται μετ' ἀλλήλων, καὶ δὲν δύνανται νὰ ἀπροσπαθῶσιν ἀπ' ἀλλήλων ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς πολιτικῆς κοινωνίας· ὥστε ὁλόκληρος τῆς πολιτικῆς κοινωνίας ὁ σκοπὸς εἶναι

ἡ ἐξασφάλις τῆς ζωῆς καὶ τῶν πρὸς τὸ ζῆν τοῦ ἀνθρώπου ἀναγκαίων, καὶ ἡ δι' αὐτῆς ἔλλογος καλλιέργεια καὶ ἀνάπτυξις τῆς ἀνθρωπότητος καθόλου.

Ἄλλ' ὁ σκοπὸς οὗτος τῆς πολιτικῆς κρινωνίας δὲν ἐπιτυγχάνεται ἄλλως, εἰμὴ διὰ μεταβολῆς τῆς εἰς τὸ κακὸν ἐπιβρεπούσης φύσεως τοῦ ἀνθρώπου, καὶ αὕτη καλεῖται Ἀρετὴ, ἣτις εἶναι κυρίως ἰδία τῆς ἐλευθέρας βουλήσεως, καὶ ἠθικὴ δύναμις, καὶ ἀντίθετος τῇ κακίᾳ, ἣτις εἶναι παντελῆς ἀδράνεια καὶ ἀτονία τῆς βουλήσεως, καὶ δουλεία αὐτῆς ὑπὸ τὴν αἰσθητικὴν φύσιν, καὶ ἡ μὲν Ἀρετὴ ἀποκτᾶται μετὰ πόνου, διὰ τοῦτο ὀρθῶς καὶ ἐξίς ὀνομάζεται ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους, ἡ δὲ κακία βλαστάνει ἀσπαρτος καὶ ἀνήροτος, καὶ εἶναι εὐχερῆς, ἐξέρουσα τὸν ἀνθρώπον κατὰ τοῦ πρᾶνου. Δύνανται δὲ προσφυῶς νὰ παραβληθῶσιν ἡ μὲν κακία πρὸς τὴν βαρύτητα τοῦ ὀργανικοῦ σώματος, ἣτις φέρει τοῦτο πρὸς τὰ κάτω εὐχερῶς καὶ κατὰ φύσιν, ἡ δὲ Ἀρετὴ πρὸς τὴν αὐτοκινήτικὴν δύναμιν, ἣτις κινεῖ αὐτὸ πρὸς τὰ ἄνω μετὰ πόνου καὶ δυσχερείας· ἡ Ἀρετὴ ὅμως, ὡς ἄνωτέρω ἔωρισθη, λέγεται Ἀρετὴ ἐξ' ὑποκειμένου, καὶ εἶναι μία· διότι ἡ καθ' ἑξὶν ἀγαθὴ γνώμη, ἣτις εἶναι ἡ πηγὴ πασῶν τῶν ἀγαθῶν πράξεων εἶναι μία καὶ ἀδιαίρετος, τείνουσα εἰς πραγματοποίησιν τοῦ καθόλου σκοποῦ, τοῦ καθαροῦ λόγου συνίσταται ὅμως εἰς τινὰ καθ' ἑξὶν ἀρμονικὴν τελειότητα τῶν ψυχικῶν τοῦ ἀνθρώπου δυνάμεων, καὶ διὰ τοῦτο ἔχει συστατικὰ στοιχεῖα, τὰ ἀκόλουθα τρία, ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τὰς τρεῖς ψυχικὰς δυνάμεις· α) τὴν γνῶσιν τοῦ ἀγαθοῦ· β) τὴν πρὸς τὸ ἀγαθὸν εὐαισθησίαν ἢ εὐδιαθεσίαν, καὶ γ) τὴν ἐπικράτειαν αὐτοῦ ἐν τῇ βουλήσει.

Καὶ ἡ μὲν γνῶσις τοῦ ἀγαθοῦ θεωρεῖται διττῶς, κατ' εἶδος καὶ καθ' ὕλην· καὶ κατ' εἶδος μὲν αὕτη ἀπαιτεῖ λογικὴν τελειότητα, τουτέστι σαφῆ καὶ εὐκρινῆ ἔννοιαν τοῦ ἀγαθοῦ ἐν πάσῃ περιστάσει τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, ἣτοι σαφεῖς καὶ εὐκρινεῖς πρακτικοὺς κανόνας, πανταχοῦ ἐφαρμοζομένους, καὶ ἐξ' ἀνωτάτου τινὸς ἠθικοῦ ἀξιώματος μετὰ λογικῆς ἀκρίβειας παραγορένους. Καθ' ὕλην δὲ θεωρουμένη ἡ γνῶσις τοῦ ἀγαθοῦ ἀπαιτεῖ τὴν ἐξ' ἀντικειμένου ἀλήθειαν, τουτέστι συμφωνίαν ἐντελῆ ἐν ἐκάστη τῆς ἐννοίας τοῦ ἀγαθοῦ πρὸ αὐτοῦ καθ' ἑαυτὸ τὸ ἀγαθόν, τὸ ἐκ τῶν νόμων τῆς λογικῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώ-

που προκύπτει. Ἡ γνῶσις ὅμως τοῦ ἀγαθοῦ δὲν ἀρκεῖ εἰς σύστασιν τῆς ἀρετῆς, ἀλλ' ἀπαιτεῖται καὶ τις πρὸς αὐτὸ εὐδιαθεσία τοῦ συναισθητικοῦ· διατίθεται δὲ τὸ συναισθητικὸν προσφυῶς πρὸς τὸ ἀγαθόν, ὅταν τὴν ἔννοιαν τούτου διεγείρῃ ἐν τῇ ψυχῇ τὸ αἶσθημα τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς σῶφρονος ἀγάπης πρὸς τὸ ἀγαθόν, τουτέστιν ἀγάπης τοιαύτης, ἣτις δὲν ἐκτρέπεται εἰς πάθος, ἀλλὰ κρατεῖ ἑαυτῆς. Ἀληθῶς ἡ ἰδέα τοῦ ἀγαθοῦ συνεγείρεται ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ ἀνθρώπου διὰ τοῦ ρηθέντος συναισθήματος· ἀλλ' ἐπειδὴ δύναται νὰ μεταδοθῇ καὶ διὰ διδασκαλίας, καὶ τότε, ὡς ἀπλῆ θεωρία, δὲν ἔχει πρακτικὴν τινὰ δύναμιν, διὰ τοῦτο ἀπαιτεῖται ἡ ἀξία τοῦ ἀγαθοῦ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ νὰ γείνη συναισθητὴ εἰς αὐτὸν, διὰ νὰ ἐπενεργήσῃ οὕτως εἰς τὴν βούλησιν καὶ διαθέσιν αὐτήν.

Εἰς σύστασιν τῆς ἀρετῆς ἀπαιτεῖται τρίτον ἡ ἐπικράτεια αὐτοῦ ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ βουλήσει, τουτέστιν ἀπαιτεῖται νὰ λάβῃ ἡ πρὸς τὸ ἀγαθὸν τείνουσα βούλησις τοσαύτην ἰσχύν, ὥστε νὰ νικᾷ τοὺς ἀντισταμένους ἐρεθισμοὺς καὶ φόβους τῆς αἰσθητικῆς φύσεως. Προσέτι ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι ἡ ρηθεῖσα ἰσχὺς τῆς βουλευτικῆς δυνάμεως, οὐχὶ στιγμιαία καὶ διαλίπουσα, ἀλλὰ σταθερὰ καὶ μονίμως, ὥστε πανταχοῦ καὶ πάντοτε ἐνεργοῦσα νὰ δαμάζῃ πάντα ἀντικείμενον ἐρεθισμόν, καὶ κατασιγάξῃ πάντα φόβον τῆς αἰσθητικῆς φύσεως· ἐκ τῶν ρηθέντων ἔπεται, ὅτι τὰ συστατικὰ τῆς ἐξ' ὑποκειμένου ἀρετῆς εἶναι τεσσαρὰ· α) ἡ θεωρητικὴ παιδείσις, ἣτις καὶ φρόνησις καλεῖται ἐκ τοῦ γνωστικοῦ· β) ἡ σῶφρων πρὸς τὸ ἀγαθὸν ἀγάπη, ἣτις καὶ σωφροσύνη λέγεται ἐκ τοῦ συναισθητικοῦ· γ) ἡ ἰσχὺς τῆς βουλευτικῆς δυνάμεως, ἣτις καὶ ἀνδρία ὀνομάζεται ἐκ τοῦ βουλευτικοῦ· καὶ δ) ἡ εὐστάθεια ἐκ πάντων. Τὰ συστατικὰ ταῦτα τῆς ἐξ' ὑποκειμένου ἀρετῆς ὀνομάζονται Ἀρεταὶ θεμελιώδεις· ἐκ τούτου λύεται καὶ τὸ ζήτημα, ἂν ἡ ἀρετὴ ἦναι διδακτόν· διότι, καθ' ὅσον μὲν αὕτη ἀπαιτεῖ ὀρθὴν καὶ εὐκρινῆ γνῶσιν τοῦ ἀγαθοῦ, ἡ διδασκαλία συντελεῖ τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀρετὴν, οὐχὶ μόνον καθιστάνουσα εἰς τὸν ἀνθρώπον γνωστὴν τὸ ἀληθὲς ἀγαθόν, καὶ διευκρινούσα αὐτὸ, ἀλλὰ καὶ διατίθεσα προσφυῶς πρὸς αὐτὸν τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν. Καθ' ὅσον δὲ ἀπαιτεῖ καὶ βούλησιν ἐνεργὸν καὶ ἰσχυρὰν, ὑποτάσσουσαν τὰς ὀρέξεις, καὶ ὑπερνικῶσαν τοὺς φόβους, καὶ τοῦτο σταθερῶς καὶ μονίμως εἶναι

προϊόν τῆς ἰδίας ἐκάστου βουλήσεως καὶ τῆς ἐκουσίας πρὸς τὸν ῥηθέντα σκοπὸν ἀσκήσεως.

Ἡ ἐξ' ὑποκειμένου μία καὶ ἀδιαίρετος ἀρετὴ ἐμφανίζεται εἰς τὰ ἐκτὸς διὰ πράξεων διαφόρων κατὰ τοὺς διαφόρους ἐπὶ μέρους σκοπούς, καθ' οὓς ὁ καθόλου σκοπὸς τοῦ καθαροῦ λόγου διαιρεῖται, ἐπομένως παρίσταται πολλαπλῆ ὡς λόγος δὲ διαιρέσεως τῆς ἀρετῆς χρησιμεύει τὸ ἐλαττέριον ὄθεν

α.) Ἐπειδὴ αἱ ἀγαθαὶ πράξεις δύναται νὰ ἔχωσιν ἐλαττέριον ἢ αἰσθητικὸν ἢ ἠθικὸν, διὰ τοῦτο ἡ ἀρετὴ διαιρεῖται εἰς φαινόμενῃ καὶ ἀληθῆ· καὶ τῆς μὲν αἱ πράξεις εἶναι καθ' ὕλην μόνον σύμφωνοι πρὸς τὸν ἠθικὸν νόμον, καὶ λέγονται Πράξεις κατὰ τὸ ἠθικόν, τῆς δὲ συμφωνοῦσι καθ' ὕλην τε καὶ κατ' εἶδος, καὶ λέγονται Πράξεις ἐκ τοῦ καθήκοντος.

β.) Ἐπειδὴ τὸ ἐλαττέριον δύναται νὰ ἦναι ἢ καθαρῶς ἠθικὸν ἢ σύμμικτον μὲ τὸ αἰσθητικὸν ἐλαττέριον, διαιρεῖται ἡ ἀρετὴ εἰς καθαράν καὶ μὴ καθαράν.

γ.) Ἐπειδὴ τὸ ἐλαττέριον δύναται νὰ ἦναι ἢ σεβασμὸς ἀρνητικῶς πως ἐνεργῶν, τούτέστιν ἀποτρέπων τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ πάσης βλάβης τῆς πνευματικῆς δυνάμεως, ἢ τοῦ τῆς ἀνθρωπίνης ἀξίας, ἢ ἀγάπῃ ἐνεργούσα θετικῶς, ἢ τοῦ κινούσα εἰς τὴν κατὰ πάντα τρόπον ἀνάπτυξιν τῆς ῥηθείας δυνάμεως, ἡ ἀρετὴ διαιρεῖται περαιτέρω εἰς ἀρνητικὴν καὶ θετικὴν. Ἡ δὲ καθαροτάτη καὶ τελειοτάτη Ἀρετὴ ὀνομάζεται ἀγιότης· εἶναι δὲ αὕτη ἰδέα τις, ἀξία μὲν νὰ παρασταθῇ, διὰ νὰ βλέπῃ ἐν αὐτῇ ὁ ἄνθρωπος τὸν ἀνώτατον ὄρον τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως, πρὸς ὃν ὀφείλει νὰ τείνῃ διηκεῶς, μηδέποτε ὅμως ἐντελῶς πραγματοποιημένη εἰς τὴν ἐμπειρικὴν ταύτην ζωὴν ὁ δὲ διηκεῶς τείνων πρὸς τὴν ἀγιότητα, πρὸς ἧς ἀείποτε κατὰ τὴν ἠθικὴν τελειότητα.

Οὕτως ἡ ἀγαθὴ γνώμη, ἥτις ὑποτίθεται βᾶσις τῆς ἀρετῆς, ἐπομένως καὶ αὕτη ἡ ἀρετὴ, ἐμφανίζεται ὡς ποσὸν κατ' ἐπίτασιν, καὶ δέχεται βαθμολογίαν· ἀλλ' ἡ βαθμολογία αὕτη ἔχει πάντοτε μεγίστας δυσκολίας· διότι διὰ νὰ ὀρισθῇ ὁ βαθμὸς τῆς ἀρετῆς ἀπαιτεῖται νὰ ληρθῶσιν ὑπ' ὄψιν οὐχὶ μόνον ἐνάρετοί τινες πράξεις, ἀλλὰ καὶ πᾶσα ἡ διάρκεια τῆς ἐναρέτου διαγωγῆς. Καὶ αἱ ἐνάρετοι δὲ

πράξεις δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῶσι κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν αὐτῶν ὄψιν, καθ' ἣν φαίνονται πρὸς τὸν ἠθικὸν νόμον σύμφωνοι, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ ἐσωτερικὸν ἠθικὸν ἐλαττέριον, ὅπερ δύναται νὰ ἦναι μᾶλλον ἢ ἤτον καθαρὸν, καὶ κατὰ τὰ ἀνθιστάμενα κωλύματα, τὰ ὅποια ἔπρεπε νὰ νικηθῶσι, διὰ νὰ τελεσθῶσιν αἱ ἐνάρετοι πράξεις.

Ἐκ τῶν εἰρημένων λοιπὸν ἐξάγεται, ὅτι ὁ εἰσερχόμενος εἰς τὴν κοινωνίαν νέος πρέπει νὰ ἐμπνέται ὑπὸ τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἀρετῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀρετὴ δέχεται διαφόρους βαθμολογίας· ὁ βαθμὸς τοῦ ἤδη εἰσερχομένου εἰς τὴν κοινωνίαν νέου εἶναι ὁ τῆς ἠθικῆς ὑπολήψεως καὶ τῆς καθαρωτάτης τιμιότητος, συνοδευόμενος μετὰ τοῦ ἀξιώματος τοῦ νὰ θεωρῇ τοὺς ὁμοίους ἑαυτοῦ μετὰ τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ καθ' ὅλας τὰς πράξεις τοῦ βίου του· ὁ δὲ σκοπὸς τῆς ἐναρέτου ταύτης διαγωγῆς καὶ ἠθικῆς τελειότητος δὲν ἐπιτυγχάνεται, εἰμὴ διὰ τῆς ὀρθῆς οἰκιακῆς ἀνατροπῆς καὶ ἀγωγῆς, καὶ τῆς προσηκούσης διδασκαλίας καὶ ἠθικῆς ἀναπτύξεως ἐν τοῖς ἐκπαιδευτικοῖς καταστήμασιν, ἐνθα οἱ πατέρες παραδίδουσι τὰ πολυτιμωτέρων ἀγαθῶν, τοὺς υἱοὺς των, οἱ ὅποιοι ἐλαττοῦνται μὲν κατὰ τὴν φαινόμενον τῆς προσηκούσης ἀσκήσεως, ἐπιδέχονται ὅμως φυσικῶς πᾶσαν ἠθικὴν διδασκαλίαν καὶ τελειότητα· ὡς καὶ τούναντίον ἐνδέχεται νὰ ὑποπέσωσιν εἰς τὴν ἐσχάτην διαφθοράν καὶ ἠθικὴν ἀτέλειαν, καθόσον μάλιστα καὶ αὕτη ἡ ἀνθρώπινος φύσις ἐπιβρέπει μᾶλλον εἰς τὴν κακίαν ἢ τὴν ἀρετὴν, καὶ μάλιστα, ὅταν ἡ ὁδὸς πρὸς τὴν κακίαν ἐξομαλυνθῇ ἐτι μᾶλλον ἢ δι' ἐκουσίας τερατώδους διδασκαλίας, ἢ δι' ἀμελείας καὶ παροράσεως τῶν διδασκόντων, τότε δὴ τότε σχηματίζονται καὶ πλάττονται μέλη τῆς κοινωνίας ἐπιβλαβῆ, καὶ λυμαιῶνα τοῦ πατρικοῦ οἴκου καὶ τῆς ἰδίας αὐτῶν ὑπολήψεως, καὶ ἦν προτιμωτέρον νὰ μένωσιν οἱ τοιοῦτοι ἀείποτε δεδεμένοι καὶ συσφιγμένοι ὑπὸ τῶν δεσμῶν τῆς ἀμαθείας, ἐδηγούμενοι εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον μόνον ὑπὸ τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ θεοῦ φόβου, παρὰ νὰ ὀπλισθῶσι μὲ τὰ ὀλέθρια καὶ φθοροποιὰ τῆς κοινωνίας ὄπλα, τὴν ἀτέλειαν τῆς διδασκαλίας καὶ τὴν ἠθικὴν διαφθοράν.

Ὁ σκοπὸς τῆς προεισαγωγῆς ταύτης τοῦ κανονισμοῦ ἐγένετο, διὰ νὰ ὑποδείξω εἰς τοὺς γονεῖς τῶν τέκνων, ὁποῖος ὁ προορισμὸς τοῦ

ἀνθρώπου, καὶ ὅποια τινὰ προαπαίτουται, διὰ νὰ ἀναδείξωσι τὰ ἑαυτῶν τέκνα μέλη ἄξια τῆς κοινωνίας, καὶ ὠρέλιμα πρὸς ἑαυτοὺς καὶ τὴν πατρίδα. Ἀνακρύπτω λοιπὸν πρὸς πάντας, καὶ μάλιστα τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁμογενεῖς, ἐνθα ἐπὶ ὀκτῶ ἐτη ἤδη διατριβῶν ἐξετάζω τὴν κατάστασιν τῶν σχολείων τῆς πρωτεύουσας ταύτης, τῶν τε διευθυνομένων ὑπὸ τῶν ὁμογενῶν ἡμῶν καὶ ξένων. ὅτι ὄλως ἐπελάθοντο τοῦ τοιοῦτου ζητήματος, ἢ οὐδέποτε ἐπελάθοντο ὡς τοῦ κυριωδαιτέρου πάντων, ἀλλ' ἕκαστος καταγιγνώμενος εἰς τὸ ἐμπόριόν του καὶ τὰς διαφόρους ἐργασίας, παρημέλησε τὸ ἱερώτερον καθήκον, ἐπιλαθόμενος τῆς ἰδίας ἑαυτοῦ ἀνθρωπίνης ἀξίας καὶ ἐθνικῆς εὐγενείας. Δὲν ἀρνοῦμαι, ὅτι μεταξὺ τῶν πλουαριθμῶν κατοίκων τῆς πρωτεύουσας ταύτης ὑπάρχουσι πλεῖστοι καὶ ἐκ τῶν εὐπόρων καὶ ἐκ τῶν ἀπόρων, ὑψοῦντες φωνὴν ὑπὲρ τῆς μορφώσεως καὶ διοργανώσεως ἑλληνικῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων ἀξίων τῆς κλήσεως αὐτῶν, καὶ ὅποια ἀπαιτεῖ ἡ ἐθνικὴ ἡμῶν ἀξιοπρέπεια καὶ ἀνάγκη τῆς ἐποχῆς, ἀλλ' ἡ φωνὴ αὐτῶν πνίγεται μεταξὺ τοῦ ἤχου καὶ τῆς ταραχῆδος φωνῆς τῶν ὑλιστῶν. Ἐκ τούτου καὶ ἡ περιφρόνησις πρὸς τοὺς διδασκάλους, ὧν ὁ προορισμὸς καὶ τοὶ θεῖοι, καθυποβάλλονται ὅμως εἰς τὴν ἐσχάτην βαθμίδα τῆς κοινωνίας ὑπὸ τῶν ὑλιστῶν τῆς πρωτεύουσας ταύτης. Ἄλλ' ἄς ἀνακραῶ καὶ ἐγὼ μετὰ τοῦ Κικέρωνος οὐ Tempora οὐ mores! ὅποια ἀλλοιώσεις τῶν πνευμάτων! ὅποια διαστροφή τῆς κρίσεως! ὅποια εὐθύνη τῆς ἀσυνειδησίας! ὅποια ἠθικὴ διαφθορά! ὅποια κατάστασις πραγμάτων! ὅποια ἐλάττωσις τῆς ἀνθρωπίνης ἀξίας! αἴτιος ὁ καιρὸς ὁ τῆς ἠθικῆς τελειότητος διαστροφῆς; αἴτιος ὁ ἀπειρὸς χρόνος τῆς ἐθνικῆς διαστροφῆς; αἴτια τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα τῶν διαφόρων ἐθνηκατήτων, καὶ ἡ παρημέλησις καὶ ἀδιαφορία πρὸς τὸν ἐθνικὸν ἡμῶν προορισμόν!! Ἄλλ' ὦ τῆς διαστροφῆς τῶν ἡθῶν! ὁ διδάσκαλος περιφρονητὸς; ὁ μεταβάλλων τὴν ζωὴν φύσιν εἰς ἀνθρώπινον; ὁ δεσμεύων τὴν φυσικὴν κακίαν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως; ὁ πολιτευόμενος ἀξίως τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως; ὁ θεραπεύων καὶ περιποιούμενος τὰ τετραυματισμένα ὑπὸ τῆς φυσικῆς κακίας μέλη τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ἀναβρυπίζων τὸ ἐσβεσμένον πῦρ τοῦ ἀνθρωπίνου φωτός; ὁ ἀνακαλύπτων τὰ χεῖραστα ἐλαττώματα, τὰ ἐνδιατριβόντα καὶ ἐμφωλεύοντα εἰς τὰ ἐνδότετα

τῆς καρδίας, καὶ ἐξαλείφων αὐτὰ, καὶ ἐξυπνῶν καὶ διεγείρων τὴν νενεκρωμένην ἕνεκα τῆς φυσικῆς κακίας ἀρετὴν; ὁ φυσιοδίφης; ὁ ποιητὴς; ὁ ῥήτωρ; ὁ φιλόσοφος; ὁ ἱατρός; ὁ φυσικός; ὁ χημικός; ὁ μαθηματικός; ὁ ἀστρονόμος; ὁ μουσικός; ὁ ἐξετάζων τὰ τε θεῖα καὶ ἀνθρώπινα, καὶ ἀνακαλύπτων καὶ λύων τὰ κυριωδέστερα ζητήματα τοῦ τε φυσικοῦ καὶ πνευματικοῦ κόσμου; καὶ ὅμως κατεδικασθὲς πτωχὲ κατὰ τὴν περιουσίαν διδάσκαλε, εἰς τὴν κατωτάτην βαθμίδα τῆς ἀνθρωπότητος ὑπὸ τινῶν πτωχῶν μὲν κατὰ τὸ πνεῦμα, πλουσιῶν δὲ κατὰ τὴν περιουσίαν.

Ἄλλὰ δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ἡ τοιαύτη περιφρόνησις γίνεται πρὸς ἐκείνους, οἵτινες πολὺ ἀπέχοντες τῆς διδασκαλικῆς ἱκανότητος μετέρχονται τὸ τοιοῦτον ἐπάγγελμα. Κατὰ τοῦτο συμφωνῶ, ἀλλὰ πάλιν καὶ οἱ τοιοῦτοι δὲν λογίζονται ἄξιοι τοιαύτης κατωτάτης βαθμίδος, διότι πάλιν καὶ τῶν τοιούτων παιδαγωγῶν τὸ ἔργον δυσχερές. Καὶ ἐπὶ τούτου μάλιστα τοῦ ἀντικειμένου καὶ τῶν τοιούτων διδασκάλων ἐφιστῶ πλεῖστον τὴν προσοχὴν τῶν ἀγαθῶν καὶ ἐναρέτων ἐκείνων πολιτῶν καὶ πατέρων, διότι ἐκ τῆς τοιοῦτης ἀπαίδευσις προήλθον καὶ προέρχονται πλεῖστα ὅσα κακὰ καὶ ἐλαττώματα, τὰ ὅποια διαμένουσιν ἀνεξάλειπτα εἰς τὰς καρδίας τῶν νέων, καὶ ἐπαυξάνοντα κατ' ὀλίγον κατακορημνίζουσιν αὐτοὺς εἰς τὴν ἠθικὴν διαστροφήν καὶ διαφθοράν. Ἀποφεύγετε λοιπὸν, ἀγαθοὶ καὶ ἐναεργοὶ πολῖται καὶ πατέρες τοὺς τοιούτους λυμαιῶνας, καὶ μὴ παραδίδετε ἀνεξετάτως τὸ πολυτιμώτερόν σας ἀγαθὸν εἰς τὴν διάκρισιν τῆς τοιαύτης ἀσυνειδησίας· ἐξετάζετε μετὰ μεγίστης λεπτότητος καὶ τὴν τελείαν διδασκαλίαν καὶ τὴν ὀρθὴν ἀγωγὴν· μὴ ἀποβλέπετε εἰς τὴν μικρὰν ἀντιμισθίαν, καὶ ἀνεπαισθητῶς παραδίδετε τὴν ἠθικὴν διάπλασιν τῶν τέκνων σας εἰς τὴν τερατώδη διδασκαλίαν τῶν τοιούτων· τὴν δὲ προσοχὴν ταύτην ἐφιστᾶται οὐ μόνον εἰς τοὺς κατ' οἶκον παιδαγωγούς, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων, τὰ ὅποια πλεῖστα ὄντα ἡμέτερα καὶ ξένα, ἀπέχουσιν ὅμως τὰ πολλὰ καὶ ἐκ τῶν ἑλληνικῶν αὐτῶν πλεῖστον ὅσον τοῦ ὑψηλοῦ αὐτῶν προορισμοῦ, πολλῶ μάλλον τὰ ὑπὸ ξένων διευθυνομένα ὅποια τὰ τῶν Γάλλων, τῶν τε ἀδελφῶν, καὶ ἄλλων, Ἰησουϊτῶν καὶ λοιπῶν, ἐν οἷς μετὰ τῆς ἀπωλείας τοῦ ἠθικοῦ προορισμοῦ καὶ ὀρη-

σκευτικῷ συναισθήματος, καθυστερεῖται ὅλως καὶ ἡ ἐντελής καὶ ὀρθὴ διδασκαλία, καὶ ὁ μόνος σκοπὸς αὐτῶν εἶναι ἡ κερδοσκοπία. Διότι, ὅταν τὰ τοιαῦτα διευθύνονται ὑπὸ ἀνθρώπων ἀπαιδευτῶν ἢ ἡμιπεπαιδευμένων (καὶ τοῦτο ἔχεται ἀληθείας, διότι οὐδεὶς εὐρωπαϊὸς πεπαιδευμένος ἐν τοῖς μάλιστα ἀνεφάνη μέχρι τοῦδε εἰς τὴν πύλιν μας, ἀλλὰ μόνον ἀγύρται καὶ κερδοσκόποι, οἵτινες ἐν ἄλλοις ἐπαίδευσαν καὶ ἄλλα διδάσκουσι, διότι εὖρον ἡμᾶς πολὺ ἀπέχοντας τοῦ ζήλου τῆς ἐντελοῦς παιδείας, καὶ ξένους τῶν ἑλληνικῶν φρονημάτων, καὶ ἄλλους μὲν γαλλίζοντας, ἄλλους δὲ ἀγγλίζοντας, καὶ ἄλλους κατ' ἄλλον τρόπον) ὅταν, λέγω, ταῦτα διευθύνονται ὑπὸ ἀπαιδευτῶν, καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς διδάσκοντες εἶναι ὅλως ξένοι καὶ τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας ἡμῶν καὶ τῆς ἠθικῆς ἀξίας καὶ τοῦ θρησκευτικῷ συναισθήματος καὶ τοῦ ἰδίου ἡμῶν προορισμοῦ, καὶ τοῦ τρόπου τῆς εὐμεθοῦς διδασκαλίας, ὅποια, παρακαλῶ, τὰ προϊόντα τῶν τοιούτων καταστημάτων; καὶ ὅμως γινώσκω πολλὰ ἐξ αὐτῶν, ἐν οἷς ἐνδιατρίβουσι καὶ ἐνδιδάσκονται πλείστοι τῶν ἡμετέρων νέων, καὶ ἐξέρχονται ὡς τὰ πάντα εἰδότες, καὶ μηδὲν ἐπιστάμενοι, πεπληρωμένοι μόνον ὑπὸ φαντασίας καὶ ἠθικῆς διαστροφῆς, καὶ μετερχόμενοι τὰ πάντα, οἰματῖαι καὶ περιφρονητικοὶ πρὸς τοὺς ἄλλους, λησμονοῦντες καὶ αὐτὰ τὸ πρὸς τὴν θρησκείαν καθήκοντα καὶ τὸ σέβας πρὸς τοὺς γονεῖς, γενόμενοι ὅλως τέρατα ἠθικῆς ἀξίας καὶ ἐθνικῆς μεγαλοπρεπείας, ἐπιλαθόμενοι καὶ τῆς ἰδίας ἑαυτῶν θείας γλώσσης, καὶ ψελίζοντες μόνον γαλλικά τινα ἢ ἀγγλικά.

Ο ΙΑΙΟΣ ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ.

Ὁ πρῶτιστος σκοπὸς τῆς καθ' ἡμᾶς ἐμπορικῆς ταύτης σχολῆς εἶναι ἡ μόρφωσις νέων, καλῶς ἀνατετραμμένων, καὶ διὰ τῆς ὑγειοῦς διδασκαλίας γεγυμνασμένων, γινώσκοντες ἐπιστημόνως τὸν ἑαυτῶν προορισμὸν, καὶ ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν ἐθνικὴν αὐτῶν ἀξίωσιν, ὅτι ὑπὸ ἀθανάτων καὶ ἐνδόξων προγόνων καταγόμενοι ὀφείλουσι καὶ αὐτοὶ νὰ ἀναδεχθῶσιν ἀξίωσι τῆς προγονικῆς αὐτῶν ἀξίας, καὶ ἐγκαυχώμενοι, ὅτι εἰσὶν Ἕλληνες, καὶ τεθωρακισμένοι ὑπὸ

τοιούτου ἐνδοξοτάτου ὀνόματος νὰ μὴ ἀποδειλιῶσιν εἰς τὰς ἐνδόξους αὐτῶν ἐπιχειρήσεις πρὸς τε τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς τέχνας καὶ αὐτῶν τὸν ἐμπορικὸν κλάδον, τὴν ψυχὴν τοῦ κόσμου, καθ' ὃν ἐνδοξοὶ εἰσέτι διαμένουσι καὶ οἱ νῦν Ἕλληνες, οἵτινες, ἂν καὶ κατὰ τὰ ἄλλα θεωρούμεθα ὑποδέστεροι, τοῦλάχιστον κατὰ τὰς ἐμπορίας ἐπιχειρήσεις θαυμάζομεθα παρὰ πάντων, καὶ βασιλεύομεν γῆς καὶ θαλάττης ὑπὸ τοιούτων λοιπὸν ἀξιώσεων ἐμπνεόμενοι οἱ μαθηταὶ τῆς σχολῆς ταύτης, καὶ ἐπιστημονικῶς δεδιδαγμένοι, καὶ ἐσωτερικῶς πεπληροφομένοι περὶ τοῦ ἑαυτῶν προορισμοῦ καὶ τῆς πολιτικῆς κοινωνίας θέλουσιν ἐξέρχεσθαι τῆς σχολῆς ὀνόματι καὶ πράγματι Ἕλληνες, γινώσκοντες ἐπιστημονικῶς τὴν τε προγονικὴν γλῶσσαν αὐτῶν κατ' ἑξοχὴν καὶ Γαλλικὴν, ἔτι δὲ καὶ Ἀγγλικὴν, καὶ Ὀθωμανικὴν, ὡς ἰδιαζούσας καὶ αὐτὰς εἰς τὸν ἐμπορικὸν κλάδον συνάμα δὲ τὰ μαθηματικά καὶ τὸ ἐμπορικὸν δίκαιον, καὶ οὐχὶ τέρατα, ὅποια ἐξέρχονται ἐκ τῶν ξένων ἐκείνων σχολῶν, ἅτινα διάφοροι ἀγύρται σχηματίζοντες ἐκφέρουσι ὡς ἐκ δουρείου ἵππου πολλοὺς νέους ἐκ τῶν ἡμετέρων ὅλους ξένους τῶν ἐθνικῶν φρονημάτων, ἐγωιστὰς καὶ μεγαλαυχίας, καὶ κομπάζοντας μόνον ἐπὶ τῇ ψελίσει Γαλλικῶν τιμῶν, λησμονοῦντες τὴν ἰδίαν ἑαυτῶν γλῶτταν καὶ τὰ πρὸς τὴν πατρίδα καθήκοντα, καὶ τὸ πρὸς τοὺς γονεῖς σέβας καὶ τὰ πρὸς τοὺς συμπολίτας των χρέη. Πέποιθα, ὅτι τὸ ἐθνικὸν φρόνημα διὰ τοῦ σχηματισμοῦ τοιούτων ἐθνικῶν σχολείων θέλει ἐπανορθωθῆ, καὶ ἅπαντες συναισθανόμενοι τὴν ἐθνικὴν ταύτην παραλυσίαν θέλομεν συνελθεῖν εἰς ἑαυτοὺς, καὶ θέλομεν συνδράμει οἱ ἀπανταχοῦ Ἕλληνες πρὸς τὴν ἐπίστυψιν τοιούτων διδακτικῶν καθιδρυμάτων, ὡς καὶ τῆς παρούσης, ἥτις δι' ἐμπόρων φιλογενῶν καὶ φιλομύσων συνεστήθη, καὶ ἐν τοῖς ἐμπόροις ἐναποτίθεται τὰς ἑαυτῆς ἐλπίδας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ Μαθητῶν καὶ καθηκόντων αὐτῶν.

Ἄπαντες οἱ Μαθηταὶ τῆς σχολῆς ταύτης ὁμώμενοι ἐξ οἰκογενειῶν, ἀποδεδειγμένων διὰ τὴν καλὴν ἀνατροφήν καὶ ἀγωγὴν τῶν τέκνων αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς μάλιστα δεδοκιμασμένοι διὰ τὴν τέως

συμπεριφορὰν τῶν θέλουσιν εἰδαιτῶσθαι ἐντὸς τοῦ καταστήματος, διαγόντες ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς διευθύνσεως καὶ τῶν Καθηγητῶν, καὶ ἐνδιατρίβοντες ἐπὶ προσδιορισμένον διάστημα χρόνου μέχρι τῆς τελείας αὐτῶν ἐκπαιδεύσεως, ὡς ἐν τῷ ἐφεξῆς προγράμματι γίνεται δῆλον· ὀφείλουσι λοιπόν.

Α. Νὰ ἀκροάζονται γενικῶς διὰ τὰ μαθήματα, ὅσα τὸ γενικὸν πρόγραμμα διαλαμβάνει, καὶ κατ' ἐξαιρέσιν νὰ ἐπιστήσωσι τὴν προσοχὴν τῶν εἰς τὰς γλώσσας τῆς τε Ἑλληνικῆς, Γαλλικῆς, Ἀγγλικῆς καὶ Ὀθωμανικῆς, ἐτι δὲ τὰ μαθηματικά καὶ τὸ ἐμπορικὸν δίκαιον ἅτινα κυρίως συντείνουσι πρὸς τὸν ἐμπορικὸν σκοπὸν τῶν

Β. Νὰ ὑπακούωσιν εὐσχημόνως πρὸς τε τὸν Διευθυντὴν καὶ τοὺς καθηγητὰς, καταγινόμενοι εἰς τὰ μαθήματά των, καὶ ἀτενῶς προσέχοντες καὶ ἀκροαζόμενοι εἰς τὰς παραδόσεις· εἰς δὲ τὰς ἐρωτήσεις ὀφείλουσιν εὐστόχως καὶ προσεκτικῶς ἀποκρίνασθαι ἐν καιρῷ παραδόσεων καὶ τῶν καθ' ἡμέραν ἐξετάσεων, οἱ δὲ μὴ προσέχοντες εἰς τὰς παραδόσεις καὶ ὀμιλοῦντες θέλουσι καταγράφεσθαι ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ, καὶ τιμωρεῖσθαι κατὰ τοὺς ποινικοὺς κανόνας.

Γ. Μετὰ τὴν παράδοσιν τῶν μαθημάτων ἅπαντες ὀφείλουσι νὰ μεταβαίνωσιν εἰς τὸ γενικὸν συμμαθητηρικόν, ἐπιθεωροῦντες καὶ ἐπαναλαμβάνοντες τὰ δεδιδασκόμενα μαθήματα, καὶ σημειοῦντες ἐν ἰδιαιτέροις τετραδίοις ὅσα ἐκ στήθους λεγόμενα παρὰ τῶν Καθηγητῶν δύναται νὰ διαφύγῃ τὴν μνήμην αὐτῶν. Ἄν δὲ καὶ τινα ἔλαθον αὐτοὺς διαφυγόντα, ταῦτα πάντα μετὰ θάρρους δύναται νὰ καθυποβάλλωσιν εἰς ἕκαστον Καθηγητὴν, ἐπερωτῶντες τὰς ἀπορίας αὐτῶν, καὶ λύοντες αὐτάς. Τὴν δὲ ἐπαύριον εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν μαθημάτων τῆς παρελθούσης ἡμέρας ὀφείλουσιν ἀποκρίνασθαι μετὰ πάσης ἀκριβείας καὶ ἐλευθερίας.

Δ. Οἱ μὴ ἀποκρινόμενοι εὐστόχως τὴν ἐπαύριον εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν μαθημάτων τῆς παρελθούσης σημειοῦνται παρὰ τῶν Καθηγητῶν εἰς ἴδιον βιβλίον, καὶ οἱ τοιοῦτοι εἰς πᾶσαν κατὰ μῆνα ἐπιθεώρησιν ἐξελέγχονται ἐνώπιον τοῦ Διευθυντοῦ καὶ τῆς Ἐφορίας ἢ καὶ τῶν Πατέρων, καὶ αὐστηρῶς ἐπιτιμώμενοι καθυστεροῦνται τῶν βραβείων· οἱ δὲ ἐπιμελεῖς ἐξ ἐναντίας βραβεύονται, τιμώμενοι παρὰ πάντων

καὶ ἀγαπώμενοι, καὶ προτρεπόμενοι εἰς τὸ μέλλον μετὰ πατρικῆς ἀγάπης, καὶ ἀπολαύοντες τῶν πρώτων τιμῶν καθ' ὅσον τὸ διάστημα τῆς διατριβῆς αὐτῶν ἐν τῇ Σχολῇ.

Ε. Ἐν καιρῷ μελέτης εἰς προσδιορισμένας ὥρας κατὰ τὸ πρόγραμμα ὀφείλουσιν ἅπαντες νὰ φυλάττωσιν ἄκραν σιγὴν, μελετῶντες μετὰ προσοχῆς καὶ ζήλου, καὶ ἐνδιατρίβοντες ὅλαις δυνάμεσιν εἰς τὴν κατανόησιν τῶν μαθημάτων καὶ τὴν λύσιν διαφόρων προβλημάτων· ἕκαστος δὲ τῶν μαθητῶν δύναται καὶ ἐν καιρῷ μελέτης νὰ ἀπευθύνῃ ἐρωτήσεις τινὰς πρὸς τὸν πλησίον ἐπιμελέστερον πρὸς λύσιν τῆς ἀπορίας του· ὁ δὲ μᾶλλον ἐπιμελής ὀφείλει ἀνυπερθέτως νὰ λύσῃ τὰς ἀπορίας τοῦ ἀδυνάτου, ἐπιβοηθῶν αὐτὸν εἰς πᾶσαν ἀπορίαν· ὁ δὲ ἀτακτῶν ἐν τῇ γενικῇ μελέτῃ παιδεύεται κατὰ τοὺς κανόνας τῆς Σχολῆς.

ΣΤ. Ἄπαντες οἱ μαθηταὶ ὀφείλουσι νὰ θεωρῶσιν ἑαυτοὺς ὡς ἀδελφοὺς, καθὼ συνδιδασκόμενοι καὶ συνδιατιμώμενοι ἐν τῷ αὐτῷ καταστήματι ὡς τέκνα ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ πατρός· καὶ οἱ μὲν μικρότεροι νὰ τιμῶσι καὶ σέβωνται τοὺς ἡλικιωτέρους, οἱ δὲ μᾶλλον ἐνήλικες νὰ ἀγαπῶσι μετὰ ἀδελφικῆς ἀγάπης τοὺς μικροτέρους, καὶ νὰ προτρέπωσιν αὐτοὺς εἰς τὰ χρέη καὶ καθήκοντά των, γινόμενοι τύπος καὶ ὑπογραμμὸς τῆς ἠθικῆς ἀγωγῆς καὶ καλῆς ἀνατροφῆς· οἱ δὲ ἄλλως διάγοντες καὶ λησμονοῦντες τὰ καθήκοντά των παιδεύονται κατὰ τοὺς κανόνας.

Ζ. Κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀναπαύσεως μετὰ τὸ γεῦμα ἢ μετὰ τὸν δείπνον ὀφείλουσιν οἱ μαθηταὶ νὰ γυμνάζωνται εἰς διαφόρους ἀσκήσεις εἰς μέρος ἐπὶ τούτῳ προσδιορισμένον· ἐν καιρῷ δὲ τῶν ἀσκήσεων μετὰ τὸ γεῦμα ὀμιλεῖται ἢ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ, μετὰ τὸν δείπνον ἢ Γαλλικῇ. Καθ' ὅλην δὲ τὴν ὥραν τῆς ἀσκήσεως οὐδεὶς τῶν μαθητῶν ὀφείλει νὰ ἐκφέρῃ λόγους ἀπρεπεῖς καὶ ἀγοραίους, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀσκήσις θέλει ἐκτελεῖσθαι μεθ' ὅλης τῆς σεμνότητος· ἡ δὲ συνδιάλεξις ὀφείλει γενέσθαι οὐχὶ εἰς γλῶσσαν τετραμιμένην εἴτε Ἑλληνικὴν εἴτε Γαλλικὴν, ἀλλ' ἐλληνίζουσαν ἢ γαλλίζουσαν κατὰ τοὺς κυριωτέρους ἐκάστης ἰδιωτισμοῦς· οἱ δὲ μᾶλλον γεγυμνασμένοι μαθηταὶ εἰς τὸ λέγειν ὀφείλουσι νὰ ἐπαγρυπνώσιν εἰς τὰς ἐκφράσεις τῶν ἄλλων, καὶ νὰ ἐπιδιορθῶσι τὰ λάθη.

Η. Μετά την ὥραν τῆς ἀκλήσεως διὰ κωδονοκρουσίας ἅπαντες οἱ μαθηταὶ συνέρχονται εἰς τὸ γενικὸν συμμαλετηρίον, καὶ ἐπὶ μίαν ὥραν καταγίνονται εἰς διαφόρους ἐρωτήσεις πρὸς τε ἀλλήλους καὶ πρὸς τοὺς Καθηγητάς, καὶ εἰς τὴν λύσιν διαφόρων ἀποριῶν· ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα ὁ γλυκὺς τρόπος καὶ ἡ σεμνότης δὲν πρέπει νὰ ἐγκαλείψῃ τοὺς μαθητάς. Παρελθούσης δὲ τῆς ὠρισμένης ὥρας τῆς συνδιαλέξεως ἐπανέρχονται τὸ μὲν γεῦμα εἰς τὰς παραδόσεις, τὸ δὲ ἐσπέρας εἰς τὴν μελέτην, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τὰς κλῖνας.

Θ. Πρὸ τοῦ γεύματος, ἢ τοῦ δείπνου καὶ τῆς ἀπελεύσεως αὐτῶν εἰς τὰς κλῖνας προηγείται τακτικῶς ἡ ἰδιόζουσα προσευχή. Ἐν καιρῷ δὲ τοῦ γεύματος ἢ τοῦ δείπνου πρέπει νὰ διατηρῆται ἄκρα σιωπή, καὶ νὰ γίνηται ὑφ' ἐκάστου τῶν μαθητῶν ἐναλλάξ ἀνάγνωσις εἰς τε Ἑλληνικὰ συγγράματα καὶ Γαλλικά· οἱ δὲ μαθηταὶ ὀφείλουσιν, ἵνα τρώγοντες ἀκροάζωνται τὴν ἀνάγνωσιν· καὶ ἂν ἀπορία τις ἀναφανῇ, λύεται μετὰ ταῦτα εἰς τὴν προσδιωρισμένην ὥραν.

Ι. Καθ' ὕπνιν οὐδεὶς τῶν μαθητῶν ὀφείλει νὰ ἔχῃ ἰδιαίτερον φῶς, οὐδὲ νὰ μελετᾷ κατ' ἰδίαν ἐν καιρῷ νυκτός, ἀλλ' εὐθὺς μετὰ τὴν νυκτερινὴν προσευχὴν πρέπει νὰ ἀναπαύωνται ἐπὶ τῶν κλινῶν· καὶ ἀπὸ πρωίας διὰ κωδονοκρουσίας ἅπαντες ἐξανίστανται τῶν κλινῶν, καὶ νιπτόμενοι εἰσέρχονται εἰς τὸν γενικὸν εὐκτήριον κοιτῶνα, καὶ μετὰ τὴν προσευχὴν καταβαίνουν εἰς τὸ πρωϊνὸν ποτόν· μετὰ δὲ ταῦτα εἰς τὴν γενικὴν αἴθουσαν, καὶ μελετῶντες ἐπὶ δύο ὥρας εἰς τὰ μαθήματά των μεταβαίνουν εἰς τὰς παραδόσεις.

ΙΑ. Κατὰ τὸν τακτικὸν περίπατον ἅπαντες οἱ μαθηταὶ ἐξέρχονται ἀνὰ δύο, βαδίζοντες σεμνῶς καὶ μετὰ σοβαρότητος, καὶ συνδιαλεγόμενοι περὶ σπουδαίων πραγμάτων ἢ περὶ ἀπορίας τῶν μαθημάτων αὐτῶν ἐναλλάξ κατὰ τε τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Γαλλικὴν γλῶσσαν. Δὲν ἐπιτρέπεται δὲ εἰς οὐδένα νὰ γελᾷ ἀναρμόστως εἰς πᾶν ἀντικείμενον γελῶν, ἀλλὰ μετὰ ἐμβριθείας καὶ σεμνότητος, σεβόμενος τὴν ἀξιοπρέπειάν του. Κατὰ δὲ τὸ μέρος τῆς ἐξοχῆς, ἐνθα θέλουσι διαμένει ἐπὶ προσδιωρισμένον διάστημα χρόνου καταγίνονται εἰς διαφόρους σωματικὰς ἀκλήσεις καὶ παιγνίδια ἀθῶα, ἀλλὰ πάντοτε μετὰ σεμνότητος.

ΙΒ. Καθ' ἐκάστην Κυριακὴν, καὶ ἐπίσημον ἑορτὴν ὀφείλουσιν οἱ

μαθηταὶ τακτικῶς ἀνὰ δύο νὰ πορεύωνται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν συνοδευόμενοι παρ' ἐνός τῶν καθηγητῶν ἢ καὶ τοῦ ἐπιστάτου τῆς Σχολῆς, ἀκροώμενοι μετὰ φόβου καὶ ἀφοσιώσεως πρὸς τὸν Θεὸν τὴν θείαν λειτουργίαν, καὶ μετὰ τὸ ἀντίδωρον ἀπέρχονται πάλιν ἐν τάξει εἰς τὴν Σχολὴν, ἐνθα γεύμενοι τοῦ πρωϊνοῦ ποτοῦ θέλουσι προτείνει διαφόρους ἐρωτήσεις θρησκευτικὰς ἐκ τοῦ εὐαγγελίου καὶ τῶν ψαλμῶν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ αἱ ὁποῖαι λύονται παρὰ τοῦ Καθηγητοῦ τῶν θρησκευτικῶν. Τρὶς δὲ τοῦ ἔτους θέλουσιν ἐξομολογεῖσθαι, μεταλαμβάνοντες τῶν ἀχράντων μυστηρίων, ἀφοῦ κατὰ τὸ ἔθος τῆς Ἐκκλησίας προηγηθῶσιν ἅπαντα τὰ ἀπαιτούμενα.

ΙΓ. Καθ' ἐκάστην Κυριακὴν καὶ ἐπίσημον ἑορτὴν ἅμα ἐπανεέλθουσιν εἰς τὴν Σχολὴν καὶ γευθῶσι τοῦ πρωϊνοῦ ποτοῦ εὐθὺς ἀναβαίνουσιν εἰς τὴν γενικὴν αἴθουσαν, καὶ ἐκεῖ ἐπὶ μίαν ὥραν ἢ γίνεται θρησκευτικὴ ἀνάγνωσις, ἢ προτείνονται διάφορα θρησκευτικὰ καὶ πολιτικὰ ζητήματα, ἔτι δὲ φυσικὰ καὶ φιλοσοφικὰ ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ, καὶ ἐπερωτᾶται ἕκαστος τῶν μαθητῶν εἰς τὴν λύσιν αὐτῶν.

ΙΔ. Οἱ μαθηταὶ καθ' ὅλων τὸ σχολαστικὸν ἔτος τρὶς μόνον τοῦ ἔτους ἐξέρχονται εἰς τὰς οἰκίας των ἐπ' ἀδείᾳ τῆς διευθύνσεως. Κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστοῦ Γεννῶν, καὶ Θεοφανείων· τὴν ἐβδομάδα τῆς τυρινῆς, καὶ τὸ Μέγα Πάσχα.

ΙΕ. Ὡς πρὸς τὴν ἐνδυμασίαν οἱ Μαθηταὶ δύνανται καὶ ὁμοίομορφον στολὴν νὰ ἔχωσιν, ἂν ἐγκρίνωσι τὸ τοιοῦτον οἱ γονεῖς αὐτῶν, δύνανται καὶ ἰδίαν ἕκαστος νὰ ἔχῃ, ἀλλὰ πάντοτε καθαρὰν· ἡ δὲ καθαρότης αὕτη θεωρεῖται καὶ εἰς τὰ καθ' ἡμέραν ἐνδύματα καὶ εἰς τὰ τῶν ἑορτῶν, ὃ δὲ βυπαρὸς καὶ μεμολυσμένος πρέπει νὰ σωρρονηται.

ΙΣΤ. Ἐν γένει ἅπαντες οἱ Μαθηταὶ πρέπει νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὰς γενικὰς ταύτας διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ· οἱ δὲ ἐπιμελεῖς καὶ εὐτακτοὶ καὶ καθαροὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ τὰ ἐνδύματα· ἔτι δὲ οἱ καταγινόμενοι εἰς τὸν ἐξελληνισμὸν τῆς γλώσσης των ἀμείβονται κατὰ πᾶσαν ἐξημερίαν ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως.

ΙΖ. Οἱ τοῦ πέμπτου ἔτους μαθηταὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους γυμνάζονται ἐπ' ἄμβονος τοὺς διαφόρους τρόπους τῆς ῥητορικῆς, γράφοντες καὶ ἀποσπθίζοντες λόγους, τῶν ὁποίων τὰ μὲν

κεφάλαια προτείνονται παρά τῆς διευθύνσεως, ἢ δὲ ἀνάπτυξις αὐτῶν γίνεται παρά τῶν μαθητῶν· ἐτι δὲ γυμναζονται καὶ εἰς διάφορα ποιήματα, ἀπομιμούμενοι Ἕλληνας καὶ Γάλλους ποιητάς.

III. Μετὰ τὰς γενικὰς ἐξετάσεις κατὰ τὸ τέλος τοῦ πέμπτου ἔτους οἱ τελειοδιδάκτοι μαθηταὶ ὀφείλουσι νὰ ἐκφράσωσι λόγον κατάλληλον ἑκάστος, εὐχαριστήριον πρὸς τε τοὺς γονεῖς καὶ προστάτας αὐτῶν, καὶ πρὸς τὴν διεύθυνσιν καὶ τοὺς Καθηγητάς· ἔπειτα λαμβάνοντες ἕκαστος τὰ ἐνδεικτήριά των ὑπογεγραμμένα παρά τε τῆς Διευθύνσεως καὶ τῶν Καθηγητῶν, καὶ ἐπικυρωμένα παρά τῆς ἐφορίας, καὶ ἐσφραγισμένα τῇ σφραγίδι τῆς Σχολῆς ἀπέρχονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ Καθηγητῶν καὶ καθηκόντων αὐτοῦ.

Ἄπαντες οἱ Καθηγηταὶ πρέπει νὰ ᾖναι διαορισμένοι κατὰ τε τὴν παιδείαν καὶ τὴν κοινὴν ὑπόληψιν, καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν πατέρων, καταγινομένοι μετὰ ζήλου καὶ προθυμίας πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν μαθητῶν, καὶ ἀναδεικνύοντες ἐξηκριβομένους κατὰ τε τὰς μερικὰς κατὰ μῆνα ἐπιθεορήσεις καὶ τὰς γενικὰς ἐτησίους ἐξετάσεις τῆς καρποῦς αὐτῶν.

A. Ὀφείλουσι νὰ παρευρίσκωνται τακτικῶς εἰς τὰς ἐργασίας αὐτῶν, καὶ ἀκολουθοῦντες κατὰ γράμμα τὸν κανονισμὸν καὶ τὸ πρόγραμμα τῆς Σχολῆς ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς διευθύνσεως.

B. Κατὰ τὰς παραδόσεις πρέπει νὰ ἐπαγρυπνῶσιν εἰς τὴν εὐταξίαν καὶ προσοχὴν τῶν μαθητῶν, ἐπιτιμῶντες διὰ λόγῳ τοὺς ἀμελεῖς καὶ ἀτάκτους διὰ πρώτης καὶ δευτέρας νοθεσίας, τὸ δὲ τρίτον ἀναφέρονται εἰς τὴν διεύθυνσιν, ἵνα παιδεύωνται οἱ ἀτακτοῦντες καὶ ἀπρόσεκτοι κατὰ τοὺς κανόνας τῆς Σχολῆς.

Γ. Καθ' ἕκαστον μῆνα ὀφείλουσι, ἵνα καθυποβάλλωσιν εἰς τὴν διεύθυνσιν τοὺς βαθμοὺς τῆς ἐπιμελείας αὐτῶν κατὰ πᾶσαν ἡμέραν, ἵνα καταγράφωνται εἰς τὸν γενικὸν ἐλεγχον τῆς Σχολῆς.

Δ. Καθ' ὅλον τὸ ἔτος χρεωστοῦσι νὰ φυλάττωσι βιβλίον τῆς καθ' ἡμέραν διαγωγῆς τῶν μαθητῶν κατὰ τὰς παραδόσεις, καὶ νὰ σημειῶσι τοὺς βαθμοὺς τῆς ἀποκρίσεως ἑκάστου τῶν μαθητῶν, ἵνα

καὶ ἐκ τοῦ μερικοῦ καθ' ἡμέραν ἐλέγχου καὶ ἐκ τοῦ γενικοῦ πληροφοροῦνται οἱ τε γονεῖς καὶ προστάται τῶν μαθητῶν περὶ τῆς πρόοδου καὶ συμπεριφορᾶς αὐτῶν.

E. Κατὰ τὰς παραδόσεις ὀφείλουσι νὰ μετέρχωνται πολλὴν σιμότητα καὶ γλαφυρότητα εἰς τὸ λέγειν, ὑποδεικνύοντες τὸν τρόπον καὶ τὸ παράδειγμα τοῖς μαθηταῖς· συμβουλευόντες δὲ ἢ ἐπιτιμῶντες αὐτοὺς πρέπει νὰ μεταχειρίζωνται τρόπον εὐσχημον καὶ λόγους σιμῶντες, ἀποφεύγοντες τοὺς ἀπρεπεῖς καὶ ἀσέμνους, καὶ φειδόμενοι οὕτω τῆς ἀγωγῆς τῶν μαθητῶν νὰ γίνωνται τεταστοὶ εἰς αὐτοὺς.

ΣΤ. Ὁ τρόπος τοῦ διδάσκειν πρέπει νὰ ᾖναι εὐμέθοδος, ἵνα διευκολύνωνται οἱ μαθηταὶ εἰς τὴν πρόοδον τῶν μαθημάτων· ἂν δὲ τοῦναντίον ὁ τρόπος αὐτῶν ᾖναι ἀμέθοδος, καὶ ἀδυνατοῦσι νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὸ νεῦμα τῆς διευθύνσεως ἀπολύονται τῆς ἐργασίας ἀνευ μεμψιμοιρίας.

Z. Ἄπαντες οἱ Καθηγηταὶ ὀφείλουσι προθύμως νὰ λύωσιν τὰ ζητήματα, ὅσάκις προτείνονται παρά τῶν μαθητῶν, ἵνα ἐνθαρρύνωσιν οὕτω αὐτοὺς εἰς τὴν πρόοδον. Καὶ ἂν τυχὸν καὶ μετὰ τὴν παράδοσιν προτείνωνται τοιαῦτα, πάλιν ὑποχρεοῦνται οἱ Καθηγηταὶ νὰ διαμένωσι μικρὸν τι μέχρι τῆς λύσεως τῆς ἀπορίας, μὴ βιαζόμενοι εἰς τὴν ἐξοδον αὐτῶν.

H. Πρὸ πάντων ὁ Ἕλληνας καὶ ὁ Γάλλος πρέπει νὰ ἀναδείξωσι καρποῦς ἀφθόνους· ἐπειδὴ αἱ γλώσσαι αὗται θεωροῦνται ὡς αἱ βᾶσεις τῆς σχολῆς, καὶ οἱ μαθηταὶ πρέπει νὰ ἀπολύωνται τῆς σχολῆς, γινόμενοι κάτοχοι καὶ ἐγγρατεῖς τῶν δύο τούτων γλωσσῶν, δὲν ἀποκλείονται ὅμως τῆς εὐθύνης ταύτης καὶ ὁ τῆς Ὀθωμανικῆς καὶ Ἀγγλικῆς, ἐπειδὴ καὶ αἱ γλώσσαι αὗται οὐχ ἤττον εἶναι ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἀνευ εἰς μαθητὰς διὰ τὸν ἐμπροκὸν κλάδον.

Θ. Μέχρις οὗ ἐνδυναμωθῆ ἡ σχολή, καὶ προσληθῆ καὶ Καλλιγράφος, ἕκαστος τῶν Καθηγητῶν ὀφείλει νὰ ἐπαγρυπνῆ καὶ εἰς τὴν Καλλιγραφίαν, γενομένην καὶ ἰδίως εἰς ὥραν ὠρισμένην, καὶ κατὰ τὰς ἐξηγήσεις καὶ γυμνάσματα καὶ ἐκθέσεις καὶ ἐπιστολογραφίας· ὅστις δὲ τῶν Καθηγητῶν δεικνύη σημαντικὰς προόδους εἰς τὸν κλάδον αὐτοῦ, ἀνταμείβεται καὶ παρά τῆς διευθύνσεως καὶ παρά τῶν πατέρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

Περὶ ἐφορίας καὶ καθηκόντων αὐτῶν.

Κατὰ πᾶσαν τριμηνίαν ἀνὰ τρεῖς ἐκ τῶν πατέρων τῶν ἐνδιατομένων τέκνων ἀναδέχονται τὴν ἐφορίαν ἐπὶ τῆς Σχολῆς ταύτης. διερευνῶντες καὶ ἐπιθεωροῦντες τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Κανονισμοῦ. καὶ ἐπιτροῦντες ἐκ τοῦ πλησίον τὰς ἐργασίας τῶν Καθηγητῶν καὶ προόδους τῶν μαθητῶν, ἐπι δὲ καὶ συσκεπτόμενοι μετὰ τῆς Διευθύνσεως περὶ παντὸς ἐλλείμματος τῆς Σχολῆς, ὅπως μὴδὲν ὑπολεφθῆ το συντεῖνον πρὸς τὴν πρόσδον τῆς Σχολῆς.

Ἡ δὲ ἐφορία ἀναδέχεται τὸ βῆρος.

Α. Ὅπως ἐξετάζη καλῶς περὶ τῆς διαγωγῆς καὶ τῆς οἰκιακῆς ἀνατροφῆς τῶν εἰσαγομένων τέκνων, καὶ ὅταν ἐγκριθῆ παρὰ αὐτῶν, γίνονται ποροδοκτὰ ἐν τῇ Σχολῇ ἢ δὲ πρότασις δύναται νὰ γείνη καὶ παρὰ τῶν πατέρων ἰδίως καὶ παρὰ τῆς Διευθύνσεως.

Β. Ἴνα ἐξεταζῶσι τὸ ἐσωτερικὸν τῆς σχολῆς περὶ τῆς διαίτης καὶ καθαριότητος, περὶ τοῦ ὕπνου καὶ τῆς συμπεριφορᾶς, καὶ δύναται ἀπροφιλῶς νὰ προτείνωσιν εἰς τὴν Διεύθυνσιν πᾶν μέτρον συντεῖνον πρὸς τὴν ὑγίειαν καὶ εὐεξίαν τῶν μαθητῶν περὶ δὲ τῶν μέτρων ὅσα ἀπαιτεῖσι δαπάνας ἰκανὰς προτείνουσιν εἰς τοὺς γονεῖς τῶν τέκνων, ἵνα συνδράμωσι πρὸς τοῦτο.

Γ. Ἴνα καταγίνωται παντὶ σθένει πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ αὐξήσει τῆς Σχολῆς οὐχὶ ὑποχρεωτικῶς, ἀλλὰ κατὰ προαίρεσιν.

Δ. Οἱ ἐφοροὶ οὐδόλως ἐνέχονται εἰς τὰ τακτικὰ ἔξοδα τῆς σχολῆς ὡσαύτως δὲ παρασταθῆ ἀνάγκη περὶ ἐκτάκτων ἐξόδων, δηλονότι περὶ εἰσαγωγῆς ἄλλης γλώσσης ἢ μαθήματος ἔκτος τοῦ κανονισμοῦ, ὡς καὶ περὶ τοῦ ἐμπορικῆς δικαίου καὶ τῆς διπλογραφίας, τότε, ἂν μὲν ὁ πληθυσμὸς τῶν μαθητῶν εἶναι ἰκανός, ὥστε νὰ ἀποτίσῃ τὴν ἀντιμισθίαν ταύτην ἢ διειθυσίς, ἔχει καλῶς, ἂν δὲ, τούναντίον γίνονται εἰσκεψῆς μεταξύ τῶν Πατέρων καὶ τῆς Ἐφορίας, καὶ ἂν ἐγκριθῆ, διὰ συνδρομῆς καθυπεβάλλεται ἢ φροντίς εἰς τὴν Διεύθυνσιν, ἵνα φροντίσῃ περὶ τοῦ καταλλήλου προσώπου.

Ε. Καὶ περὶ τοῦ ἱατροῦ τῆς Σχολῆς ὡσαύτως ἡ Ἐφορία θέλει ἀ-

ποφασίσει τὸ πρόσωπον, τὸ ὅποιον θέλει εἶσθαι τῆς ὑπολήψεως καὶ ἐμπιστοσύνης αὐτῶν πρὸς Θεραπεύσαν τῶν μαθητῶν, αἱ δὲ ἐπιτελεῖς θέλουσι εἶσθαι εἰς βῆρος τοῦ ἀσθενούντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Περὶ πρῶτων τῶν Μαθητῶν.

Ἀπαγορεύεται παντάπασιν ἡ διὰ ξύλου τιμωρία, καὶ πᾶτα ἀγοραία ὕβρις καὶ ἄσεμνος καὶ ἀπρεπῆς λόγος· αἱ δὲ ἀταξίαι τῶν μαθητῶν καὶ ἀμέλειαι τιμωροῦνται ὡς ἑξῆς:

α) Διὰ παραινέσεως κατ' ἰδίαν· β) Δι' ἐπιπλήξεως κατ' ἰδίαν· γ) Δι' ἐπιπλήξεως αὐστηρᾶς ἐνώπιον τῆς τάξεως εἰς ἣν ἀνήκουσιν, ἢ ἐνώπιον τῆς ἐφορίας· δ) διὰ γονατισμάτος ἢ ὀρθοστασίας μετὰ χειρῶν ὑψωμένων· ε) δι' ἐγγραφῆς ἐπὶ μαυροπίνακος τοῦ ὀνόματος τοῦ πταισάντος μαθητοῦ· ς) διὰ περιουρισμοῦ ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας ἐντὸς κοιτῶνος, ἐνθα ἀποσθηθῆσιν περίοδόν τινα μαθήματος· ζ) διὰ τῆς αὐτῆς ποινῆς ἐπὶ πέντε μόνον ἡμέρας· ἠ) διὰ νουθεσίας ἢ ξηροφαγίας ἐπὶ τινος ἡμέρας· θ) δι' ἀποπομπῆς ἐκ τῆς Σχολῆς τῇ ἐγκρίσει τῆς Διευθύνσεως καὶ ἐφορίας.

Πᾶσα ζημία γινομένη εἰς ἐνδύματα ἢ βιβλία ἄλλου ἀποζημιούται ἐκ τοῦ προξενήσαντος αὐτὴν, προστιθεμένης καὶ τιμωρίας ἀναλόγου· οἱ δὲ πωλοῦντες καὶ ἀγοράζοντες τι μεταξύ τῶν μαθητῶν, καὶ οἱ ἀπρεπῶς συνδιαπληκτιζόμενοι τιμωροῦνται κατ' ἐγκρίσιν τῶν Καθηγητῶν ἢ τῆς Διευθύνσεως ἀναλόγως τοῦ ἀμαρτήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ΄.

Περὶ ἑορτῶν καὶ ἐξετάσεων καὶ διακοπῶν.

Ἡμέραι ἑορτάσιμοι ὀρίζονται αἱ ἑξῆς·

Ἄπασαι αἱ Κυριακαὶ καὶ Δεσποτικά καὶ Θεομητορικά ἑορταί· ἢ μνήμη τοῦ Ἁγίου Δημητρίου ἢ τοῦ Ἁγίου Νικολάου· τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος· δώδεκα ἡμέραι τῶν Χριστουγέννων καὶ Θεοφανείων τῶν

Τριῶν Ἱεραρχῶν τῶν Ἁγίων Μεγ. Μαρτύρων ἡ Μεγάλη Ἑβδομάς καὶ ἡ μετὰ τὸ Πάσχα μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου. Αἱ δύο ἡμέραι τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων ἔτι μία ἡμέρα τῆς ἀποκρέω τῶν Χριστουγέννων μία ἑβδομάς τῆς ἀποκρέω μέχρι τῆς Τυροφάγου καὶ ἡ Δευτέρα τῆς Ἀ. ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν. Αἱ δὲ μετὰ τὰς ἐνιαυσίους ἐξετάσεις τέλειαι διακοπαὶ ἄρχονται ἀπὸ τὰς 10 Ἰουλίου μέχρι τῆς δεκάτης πέμπτης Αὐγούστου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

Γενικὸν πρόγραμμα τῆς Σχολῆς.

ΕΤΟΣ Α΄.

Ἑλληνικὰ ἐκ τοῦ Α΄ τόμου τῆς Ἑλληνικῆς Χρηστομαθείας. Γραμμ. Γενναδίου μέχρι τῶν εἰς μῆρημάτων μετ' ἐφαρμογῆς. Ἀσκήσεις, ἀναγνώσεις καὶ ἀπαγγελία. Γραφὴ καθ' ὑπαγόρευσιν κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Γαλλικὴν. Ἱερὰ Ἱστορία Γενναδίου μέρος Α΄. Πρακτικὴ Ἀριθμητικὴ Βάφα μέχρι τῶν Συμμιγῶν. Πολιτικὴ Γεωγραφία Ἑλλάδος, Τουρκίας καὶ Εὐρωπαϊκῆς Ῥωσσίας. Ἑλλ. Ἱστορία. Καλλιγραφία κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Γαλλικὴν, καὶ προγυμνάσεις Γαλλικῶν, Ἀγγλικῶν καὶ Ὀθωμανικῶν.

ΕΤΟΣ Β΄.

Ἑλληνικὰ ἐκ τοῦ Α΄ καὶ Β΄ Τόμου τῆς Χρηστομαθείας ἐξακολούθησις καὶ τέλος τῆς Γραμματικῆς. Ἱερὰς Ἱστορίας Μέρος Β΄. Μυθολογία, Πρακτικὴ Ἀριθμητικὴ μέχρι τῶν Μεθόδων. Πολιτικὴ Γεωγραφία Εὐρώπης καὶ Ἀφρικῆς. Γενικῆς Ἱστορίας Μέρος Α΄. Καλλιγραφία, Λατινικὰ, Γαλλικὰ, Ἀγγλικὰ καὶ Ὀθωμανικὰ.

ΕΤΟΣ Γ΄.

Ἑλληνικὰ ἐκ τοῦ Β΄ καὶ Γ΄ Τόμου τῆς Ἑλληνικῆς Χρηστομαθείας. Τὰ δυσκολώτερα τοῦ Τεχνολογικοῦ, καὶ τελεία ἐξάσκησις ὀρθογραφίας Ἑλληνικῆς καὶ Γαλλικῆς. Περὶ μορίων, συνθέσεως καὶ παραγωγῆς λέξεων. Συντακτικὸν Ἀσωπίου μετ' ἐκλογῆς καὶ ἐφαρμογῆς. Ἱερὰ Κατήχησις Πλάτωνος Μέρος Α΄. Πρακτικῆς Ἀριθμητικῆς αἱ Μέθοδοι. Πολιτικὴ Γεωγραφία Ἀσίας, Ἀμερικῆς καὶ Νέας Ὀλλανδίας. Μέση καὶ Νέα Γενικὴ Ἱστορία. Καλλιγραφία, Λατινικὰ, εἰς τὴν Γαλλικὴν, Ἀγγλικὴν καὶ Ὀθωμανικὴν, ἀνάγνωσις, γραφὴ, μετὰ φράσις καὶ γραμματικὴ μετ' ἐφαρμογῆς εἰσαγωγή εἰς τὴν σωματολογία καὶ Σωματολογία.

ΕΤΟΣ Δ΄.

Ἑλλ. Δημοσθένης περὶ Στεφάνου, Θουκυδίδης, Ἡρόδοτος, ἐξακολούθησις καὶ τέλος τοῦ Συντακτικοῦ, τεχνολογικαὶ ἀσκήσεις. Θεματογραφία. Περσὰ διὰ Ἐπιστολογραφία. Γύμνασις εἰς ἐκθεσιν ἰδεῶν, καὶ ἀρχὴ ῥητορικῆς. Ἱερὰς Κατήχσεως Πλάτωνος Μέρος Β΄. Θεωρητικὴ Ἀριθμητικὴ. Ἱστορία τῶν Ἀρχαίων Ἑθνῶν. Γεωμετρία. Καλλιγραφία. Φυσικὴ Γεωγραφία καὶ Κοσμογραφία. Ψυχολογία. Λογικὴ καὶ Ἠθικὴ Φιλοσοφία. Περὶ πολιτικῆς κοινωνίας. Φυσικὸν δίκαιον. Λατινικὰ. Εἰς τὴν Γαλλικὴν, Ἀγγλικὴν καὶ Ὀθωμανικὴν, σύνταξις, ἐξήγησις καὶ θεματογραφία καὶ ἐξασκήσεις εἰς ἐπιστολάς. Καλλιγραφία καὶ Διπλογραφία.

ΕΤΟΣ Ε΄.

Περὶ Διαλέκτων. Μετρικῆς καὶ Ἐποποιίας. Περὶ ποιητικῆς τέχνης. Ἄπαντες οἱ Ποιηταὶ κατ' ἐκλογὴν. Γύμνασις εἰς στιχομερίαν καὶ ἐπιστολογραφίαν. Ἀνάγνωσις ἐκ τῶν δεινοτέρων Ἑλλήνων Συγγραφέων, καὶ ἐφαρμογὴ τῆς Ῥητορικῆς μετὰ γυμνασμάτων. Ἐξακολούθησις καὶ τέλος Φυσικοῦ Δικαίου καὶ Ἠθικῆς Φιλοσοφίας. Μεταφυσικὴ. Ἑρπορικὸν Δίκαιον. Περὶ οἰκονομίας Ἀρχηγόνων καθηκόντων καὶ καθηκόντων πρὸς τὴν πολιτείαν. Εἰς τὴν Γαλλικὴν, Ἀγ

PIRELLA GÖTTSCHE LOWE
MECANICO

SISMANOGLIO
MEGARÒ